

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)

„Hliník pod nádražím“, parc. č. 1802/50.

Mladší doba bronzová. Pohřební areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202505399.

Lokalizace: WGS-84: 49.34332N, 17.24919E

V lokalitě „Hliník pod nádražím“ na katastru obce Měrovice nad Hanou, která se nachází v prostoru bezprostředně navazujícím na současnou železniční trať severně od nádraží, bylo prozkoumáno pouze několik archeologických situací, avšak z různých časových období (viz oddíly Doba železná a Středověk a novověk). Chronologicky nejstarší zjištěnou komponentou je žárové pohřebiště z mladší doby bronzové (zbytky tří žárových hrobů), což koresponduje se staršími zprávami o popelnicových hrobech z původního hliníku, které byly zachraňovány již na konci 19. století (Červinka 1902, 202). Problematická je datace liniového prvku, vedoucího napříč celou zkoumanou plochou v její východní části ve směru SSV–JJZ. Lineární objekt zkoumaný třemi sondami byl až 4 m široký s maximální hloubkou cca 140 cm od úrovně současného terénu. Měl mísovitý až lehce zahrocený profil a v jeho výplni byl nalezen pouze torzovitý materiál obecně pravěkého stáří (značně fragmentovaný terciární odpad). Geofyzikálním měřením, které předcházelo výzkumu, byla zachycena pouze lineární část tohoto objektu bez jakéhokoliv lomu nebo přerušení. Interpretace tohoto objektu tedy zůstává otevřená a bylo by možné ji vyřešit snad jen doplňkovým geofyzikálním měřením v širším prostoru.

Literatura

AMČR: Záznám M-202505399 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202505399>.
Červinka, I. L. 1902: *Morava za pravěku*. Brno: Musejní spolek.

Summary

Three cremation graves were investigated during the renovation of the railway line in the ‘Hliník pod nádražím’ field (Měrovice nad Hanou cadastral area, Přerov District). They are associated with earlier reports of a Late Bronze Age burial ground discovered in a former clay pit. The dating and interpretation of the linear feature remain unclear.

Miroslav Popelka, Martin Paulus

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)

„Za Hřbitovem“, „Před Hřbitovem“, parc. č. 1802/16.

Věteřovská skupina, střední doba bronzová, mladší doba bronzová. Sídliště, izolovaný pohřeb. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202505402.

Lokalizace: WGS-84: 49.3456258N, 17.2411703E

Do doby bronzové lze z lokality Měrovice „Za Hřbitovem“ (více viz oddíly Neolit, Eneolit a Doba římská a doba stěhování národů) předběžně zařadit několik situací. Na základě keramického materiálu je část objektů, soustředěných zejména v severní části zkoumané plochy, řazena k věteřovské skupině. Jedná se především o soubor zásobních jam, který však poskytl pouze nepočetný soubor materiálu, a jeden rozsáhlý exploatační objekt náležející ke kultuře středodunajských mohyl s prvky směřujícími k mladší době bronzové (obr. 16). Z výplně tohoto objektu pochází četný soubor keramiky, nalezen byl také zlomek silně

Obr. 16. Měrovice – „Za Hřbitovem“. V popředí rozsáhlý hliník s keramikou přechodné fáze střední/mladší doby bronzové. Foto M. Popelka.

Fig. 16. Měrovice – ‘Za Hřbitovem’. In the foreground, an extensive clay pit containing pottery dating to the transitional phase between the Middle and Late Bronze Age. Photo by M. Popelka.

Obr. 17. Měrovice – „Před Hřbitovem“. Detail nepietního pohřbu nedospělého jedince u stěny zásobní jámy (věteřovská skupina?). Foto M. Hanšut.

Fig. 17. Měrovice – ‘Před Hřbitovem’. Detail of a non-normative burial of a juvenile individual deposited against the wall of a storage pit (Věteřov group?). Photo by M. Hanšut.

degradované bronzové jehlice, připomínající variantu s věteřovskou hlavici, případně typ Deinsdorf s odlomenou hlavici (Říhovský 1982, Taf. 18–24).

V průběhu výzkumu lokality došlo k rozšíření zkoumané plochy na přilehlý úsek v okolí přejezdu P7200 u železniční zastávky Měrovice (východně od hlavní zkoumané plochy). Zde bylo zdokumentováno pět kulových jamek a tři sídlištní jámy ve vzájemné superpozici. Materiál ze zásypů naznačuje přechodové období konce eneolitu a počátku doby bronzové. Současně byla plocha rozšířena i jižním směrem za původní

nepřeloženou silnici II/4335 do trati „Před Hřbitovem“. I zde se podařilo doložit osídlení věteřovské skupiny, reprezentované opět zásobními jámami (tentokrát s větším podílem průkazného materiálu). Jedna zásobní jáma obsahovala nepietní pohřeb nedospělého jedince (obr. 17). Vzhledem k absenci materiálu není jasné datována, nicméně by mohla patřit právě věteřovské skupině, kde se pohřby v zásobních jámách objevují poměrně pravidelně. Přesnější kulturní zařazení situací bude upřesněno po vyhodnocení. Výzkum v této části bude pokračovat i v roce 2026.

Literatura

AMČR: Záznam M-202505402 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202505402>.

Říhouský, J. 1982: *Die Nadeln in Mähren und im Ostalpengebiet*. Prähistorische Bronzefunde XIII(5). München: Beck.

Summary

Evidence of occupation from the transitional period between the end of the Eneolithic and the beginning of the Bronze Age was documented in the 'Za Hřbitovem' and 'Před Hřbitovem' fields in Měrovce (Přerov District), together with features belonging to the Věteřov group, the Middle Danube Tumulus culture, and the transition period to the Late Bronze Age. The recorded features consisted primarily of storage pits, post holes, and an extensive clay pit (Fig. 16). One storage pit contained a non-normative burial of a juvenile individual (Fig. 17).

Michael Hanšut, Miroslav Popelka, Martin Paulus

Miřslav (okr. Znojmo)

„Mezi potoky“, parc. č. 5892/2.

Starší doba bronzová. Hrob. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

AMČR: M-202503618.

Lokalizace: WGS-84: 48.9306456N, 16.3569686E

Během záchranného archeologického výzkumu při rozšíření silnice I/53 Lechovice–Pohořelice byl společností Archaia z. ú. zjištěn soliterní (?) kostrový dvojhrob protoúnětické kultury (obr. 18). Zemřelí byli uloženi zády k sobě, s hlavou orientovanou k jihu. V hrobě bylo nalezeno sedm nádob, lukostřelecká výbava sestávající z šesti pazourkových šipek a jedné nátepní destičky, kostěné jehly, kostěné jehlice a souboru štípané industrie.

Obr. 18. Miřslav. Silně strávený kostrový dvojhrob protoúnětické kultury. Foto P. Matyika.

Fig. 18. Miřslav. Heavily deteriorated inhumation double grave of the Proto-Únětice culture. Photo by P. Matyika.

Literatura

AMČR: Záznam M-202503618 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202503618a>.

Summary

A rescue archaeological excavation conducted in the cadastral area of Miřslav (Znojmo District), in the 'Mezi potoky' field, yielded an isolated (?) double grave of the Proto-Únětice culture of the Early Bronze Age (Fig. 18).

Tereza Rychtaříková, Petr Juřina

Němčice nad Hanou (okr. Prostějov)

„Nadlouč“, parc. č. 5835/1, 5689/3, 5687/2, 5651/2.

Únětická kultura. Sídliště, pohřební areál. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202501911.

Lokalizace: WGS-84: 49.347416N, 17.219083E; 49.347333N, 17.225139E; 49.346466N, 17.225118E; 49.346545N, 17.219428E

V roce 2025 proběhl na katastru města Němčice nad Hanou v trati „Nadlouč“ záchranný archeologický výzkum související s modernizací trati „Brno–Přerov, 4. stavba Nezamyslice–Kojetín“ (lokalita č. 6, žel. km 65,100–66,450). Lokalita je situovaná severovýchodním směrem od centra města v mírně zvlněném terénu, severním a východním směrem ji obtéká Hraniční potok, jižně říčka Haná a bezejmenná zdrojnice. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 200–230 m.

Díky záchrannému archeologickému výzkumu byla prozkoumána polykulturní lokalita s 528 sídlištními objekty, které můžeme datovat do období kultury s moravskou malovanou keramikou, kulovitých amfor a únětické kultury a také pohřby patřící kultuře se zvoncovitými poháry, únětické, slezskoplatnické kultuře a ranému středověku (viz oddíly Neolit, Eneolit, Doba železná a Středověk a novověk). Starší dobu bronzovou zastupuje únětická kultura. Na lokalitě bylo zachyceno cca pět hrobů (obr. 19) a sídlištní objekty – převážně zásobní jámy. Do objektu 368 byly uloženy lidské kosterní pozůstatky s patrnou sekundární manipulací, keramické nádoby, kostěné šídlo a tři selata. Hroby únětické kultury obsahovaly kromě keramických nádob také kostěná šídla (H1, H3, H7), kostěný korálek (H1), bronzové předměty – kroužek (H3), korálek (H1), jehlici (H1) a zvířecí kosti (H7).

Obr. 19. Němčice nad Hanou – „Nadlouč“. Hrob únětické kultury H1. Foto L. Šín.

Fig. 19. Němčice nad Hanou – 'Nadlouč'. Únětice culture grave H1. Photo by L. Šín.